ANUL VII. No. 1891. — EDITIA A TREIA — SIMBATA 1 OCTOMBRE 1894.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNI
SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureştĭ* LA CASA ADMINISTRAŢIEĬ
DIN *Judeţe* şi *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE

	În ţară	În streinătate
UN AN	30 LEĬ	50 LEĬ
ŞASE LUNĬ	15 »	25 »
TREĬ LUNĬ	8 »	13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureşti* şi *judeţe* SE PRIMESC *numaĭ la Administraţie*
DIN *Streinătate,* DIRECT LA ADMINISTRAŢIEI ŞI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURĬ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leĭ »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEĬ RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA *kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain*

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

IONESCU SI NICULESCU

— Ştiĭ basmul cu cocoşul roşu?
— Nu-l ştiŭ.
— Nu sĕ zice „nu-l ştiŭ".
— Da' cum sĕ zice?
— Nu sĕ zice „da' cum sĕ zice".
— Da' cum?
— Nu sĕ zice „da' cum"!

.... Şi tot aşă, o noapte întreagă, baba ar putea să 'ndruge într'una, fără să-ĭ pese de plictiseala bieţilor ascultătorĭ.

E un alt basm cu cocoşul roşu, pe care îl citim de la o vreme în gazete.

Eştĭ cititor de ispravă, adică te interesezĭ de criza economică, de războiul Chineĭ cu Japonia şi de alte chestiĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin palpitante. Cînd colo, în loc de asta ce să vezĭ?

Maĭ întîiŭ vine protestul studenţilor Ionescu, Vasilescu şi Popescu, carĭ declară categoric că între eĭ şi guvern e o prăpastie. Apoĭ urmează contra-protestul studenţilor Niculescu, Simionescu şi Alexandrescu, carĭ declară tot categoric că guvernul e foarte gentil.

Toate astea pe pagina 1. Pe pagina a doua însă, Vasilescu rectifică, spunînd că a fost iscălit fără voia luĭ pe «moţiunea Ionescu» şi că el aderă la «contra moţiunea Niculescu». La rîndul luĭ, Simionescu protestează şi el în potriva moduluĭ cum iscălitura i-a fost smulsă şi pusă pe «manifestul Niculescu», declarînd că aprobă în parte «manifestul Ionescu».

Atuncĭ... Ionescu şi Popescu afirmă că posedă în original semnătura luĭ Vasilescu; iar Niculescu şi Alexandrescu anunţă că în adevăr eĭ aŭ iscălit pe Simionescu în josul moţiuneĭ Niculescu, dar după insistenţele luĭ... Protopopescu.

In urma acestor incidente inesplicabile şi maĭ ales indescurcabile, se crede că Ionescu, Popescu, Niculescu şi Alexandrescu vor redijă în unanimitate un alt manifest, în care vor înfierà pe Vasilescu şi pe Simionescu, ceea-ce va face pe Simionescu şi pe Vasilescu să lanseze şi eĭ un contra manifest, în care vor arătà „rolul infam jucat de Alexandrescu, Niculescu, Popescu şi Ionescu în această odioasă afacere".

Iar pînă una alta spiritele sînt foarte agitate şi nimenĭ nu maĭ pricepe de partea cuĭ e adevărul şi dreptatea. Un singur lucru se ştie: numărul manifestelor a 'ntrecut cu mult numărul manifestanţilor. Cît pentru publicul care stă de o parte, plictisit şi încurcat, el nu maĭ pricepe acum nimic din toată combinaţia şi a uitat chiar sorgintea acestor lupte prin apelurĭ; adeseorĭ acest public ajunge pin' acolo, în cît confundă moţiunea Ionescu cu moţiunea Niculescu. Şi de aicĭ ies alte încurcăturĭ: cititorul Chiriacescu susţine că Ionescu şi Simionescu merg împreună, pe cînd cititorul Paraschivescu e convins că, din potrivă, aliaţiĭ se numesc Vasilescu şi Alexandrescu.

— Cine are dreptate? mă veţĭ întreba pe mine.

Şi eŭ răspund:

— Nu maĭ ştiŭ; în mintea mea e o confuzie întreagă în privinţa asta. Sper însă că, odată cu deschiderea cursurilor la Universitate lucrurile vor lua cu totul altă faţă, atuncĭ Ionescu va pactiza cu Niculescu, în potriva luĭ... Maiorescu şi Boerescu. Căcĭ unde's doĭ puterea creşte şi nota sporeşte.

Iar pînă la deschiderea acelor infame cursurĭ,—

— Ştiĭ basmul cu cocoşul roşu?
— Ionescu şi Vasilescu.
— Nu sĕ zice «Ionescu şi Vasilescu»....

Anton Bacalbaşa

SATIRA ZILEI

Poeţĭ, cîntaţĭ!

Pătraşcule, aţine-te! Dacă nicĭ acuma nu t'eĭ procopsi, apoĭ neprocopsit rămîĭ!

Cu mila Domnuluĭ şi maĭ ales cu mila sfîntuluĭ Duh, Prinţul Ferdinand e azĭ tatăl uneĭ perechĭ de copiĭ: un băiat şi o fată.

La nuntă, făcuşĭ *poenţele misterioase,*—dar ţara asta sceptică şi ingrată şi-a bătut atuncea joc şi a trecut la ordinea zileĭ.

La naşterea prinţuluĭ Carol, iarăşĭ nicĭ o ispravă.

Acuma e momentul oportun. Pentru naşterea uneĭ fetiţe, poeziile trebue să curgă cu duiumul, cînd fetiţa e fetiţă de neam regesc.

Par' că-ĭ văd pe toţĭ Prodăneştiĭ din zilele noastre repezindu-se «pe arena publicităţeĭ» şi ţipînd în versurĭ:

O fetiţă de Regină
S'a născut astă-zĭ pe tron...
Ţara 'ntreagă îĭ închină
Al ĭubiriĭ biberon!

Aŭ să iasă sonetele, dedicaţiile şi acrostihurile din pămînt—din iarbă verde.

Iar la urmă, ca încheiere, poetul care va izbuti să înjghebe nerozia cea maĭ mare nu va murì nicĭ în exil ca Ovidiu, nicĭ în spital ca Bolintineanu, — ci într'o subprefectură oarecare.

Poeţĭ aĭ ţăriĭ mele, soarta vă surîde, — nu maĭ umblaţĭ cu mofturĭ.

Rigolo.

LA PEKING!

Japoneziĭ în China.—Marşul spre capitală.—Oraşul Peking.—Atitudinea puterilor europene.—Răscoala din Mongolia.

Se pare că numaĭ cîte-va zile ne maĭ despart de lovitura decisivă în războiul chino-japonez. Japoneziĭ carĭ deja de maĭ multe zile trecuseră pe teritoriŭ chinez, se apropie cu paşĭ repezĭ de Peking, de unde panica a isgonit deja pe comercianţiĭ de frunte chinejĭ precum şi pe ceĭ maĭ mulţĭ din locuitoriĭ maĭ bogaţĭ aĭ capitaleĭ chinezeştĭ.

Din Şanghai Agenţia *Reuter* a primit erĭ ştirea că o luptă de avan-gardă s'ar fi dat deja între chinejĭ şi japonejĭ, şi că aceştia ar fi fost respinşĭ. Această ştire însă, chiar dacă s'ar adeverì (căcĭ să nu se uite că e din isvor chinez), e neînsemnătoare faţă de cele-l'alte veştĭ carĭ spun să japoneziĭ continuă a debarca pe teritoriŭ chinez şi că intenţia lor vădită e de a-şĭ concentra toate forţele pentru atacarea oraşuluĭ Peking.

Oraşul Peking

Capitala imperiuluĭ chinezesc este unul din cele maĭ originale oraşe orientale. E plin de palate şi bisericĭ, iar casele, împresurate pretutindenĭ de grădinĭ, sînt vopsite în culorĭ bătătoare la ochĭ: galbene, albastre şi verzĭ.

Intreg oraşul are înfăţişarea uneĭ table de şah; stradele, drepte ca lumînarea se întretaie la distanţe regulate, iar corpurile de case formează pătrate tot atît de regulate.

Stradele principale ale oraşuluĭ sînt pline de viaţă; în schimb stradele laterale sînt ca şi moarte şi maĭ adesea oribil de murdare.

Cîţĭ locuitorĭ are, nu se ştie pozitiv; un recensemînt regulat nu s'a făcut nicĭ o dată; în tot cazul însă, numărul locuitorilor trece peste un milion.

De jur împrejur oraşul e împresurat de şes; abia la o depărtare de vr'o nouă kilometre se ridică nişte dealurĭ de o formă bizară şi pitorească.

In schimb însă, oraşul e închis din toate părţile de nişte ziturĭ de 14 metri înălţime şi 20—26 metri grosime; cînd cu expediţia anglo-franceză de la 1860, amîndouă armatele duşmane, cu toate tunurile lor, n'aŭ fost în stare să spargă acest zid uriaş.

E adevărat însă că japoneziĭ vor ataca acum Pekingul cu puterĭ cu mult maĭ marĭ.

Atitudinea puterilor

După ultimele ştirĭ, puterile europene par hotărîte a nu se împotrivi nicĭ într'un chip înaintăriĭ Japonezilor asupra oraşuluĭ Peking.

Ele sînt îngrijate, ce e drept, de soarta eventuală a supuşilor lor din China şi poate şi maĭ mult de temerea ca nu cum-va una din ele să ia pe dinaintea celor-l'alte şi să caute a pescui *singură* în apă tulbure,— dar poate tocmaĭ această rivalitate le va reţine încă multă vreme de la orĭ-ce acţiune şi nu se vor amesteca, probabil, de cît atuncĭ cînd va veni vorba la încheiarea păciĭ şi la împărţirea prăziĭ.

Răscoală în Mongolia

Ceea-ce ar putea totuşĭ să provoace şi maĭ curînd o intervenţie din partea Rusieĭ, este răscoala care a isbucnit în Mongolia îmdotriva stăpîniriĭ de la Peking.

După cum spun ştirile din isvor rusesc, această răscoală a ajuns deja pînă acolo că s'aŭ alungat toţĭ funcţionariĭ Chinejĭ şi o adevărată anarchie s'a deslănţuit în provincie.

Şi se ştie că Mongolia e vecină cu Siberia.

Dar în caz cînd Rusiĭ ar interveni acĭ, e ca şi sigur că nicĭ Englejiĭ nu vor rămînea cu mîinile în sîn... Nu permite «politica de compensaţiĭ!»

Vest.

FETIŢA DE ERĬ

Nu era de ajuns criza financiară care bîntuie ţara, nu eraŭ de ajuns cheltuelile pe care le suportăm pentru întreţinerea glorioaseĭ Dinastiĭ a Hohenzollernilor, — iată-ne acum cu încă o prinţesă.

Cît ne va costa copiliţa asta de la biberon şi pînă la măritiş; vor spune-o budgetele viitoare.

Biata fiinţă nevinovată, care acuma de abia mĭaună, s'a născut într'o vreme cînd popoarele privesc cu mult scepticism la baniĭ pe carĭ îĭ aruncă întru îngrăşămintea artificială a Dinastiilor. Şi, decĭ, dacă la naşterea-ĭ poliţia a dat poruncă să se scoată steagurĭ pe la ferestre, şi dacă pentru numaĭ atîta osteneală lumea nu se plînge, — maĭ tîrziŭ tot lumea asta o să murmure grozav, cînd i se va pune o nouă dajdie pentru acoperirea cheltuelilor de rochiĭ.

Din parte-ne, privind cu bucurie naşterea fetiţeĭ, credem că sîntem ecoul ţăreĭ întregĭ zicînd:

— Bine că nu-ĭ băiat!

TAXELE PE ALCOOL

Consiliul comunal al Capitaleĭ a luat în ultima sa şedinţă un vot foarte important, privitor la transformarea taxelor pe alcool.

Acest vot constitue un deziderat, un proiect pe care consiliul comunal îl pune în vederea guvernuluĭ şi Camerilor, pentru ca ele să-l aibă în vedere în viitoarea sesiune.

Consiliul comunal a fost cu drept alarmat de faptul, că sistemul actual de percepere al taxelor asupra alcooluluĭ, favorizează frauda şi pe de altă parte nu dă tot venitul, care l'ar putea da.

De aceea consiliul propune ca aceste taxe în loc să se perceapă de comună la intrarea în comună, să se perceapă de stat la locul de producţiune: la fabrică, la povarnă, la velniţă, etc.

Pe de altă parte, în loc să se perceapă ca acum taxe variind între 30—60 leĭ pe hectolitru, statul să perceapă o taxă unică şi uniformă de 60 leĭ pe hectolitru.

Produsul uneĭ asemenea taxe, luînd ca normă producţiunea de 229,846 hectolitre a anuluĭ 1891, ar fi decĭ de 13,790,760 leĭ; ba chiar ar putea fi mult maĭ mare, atingînd aproape 17 milioane, căcĭ de la 1891 pînă azĭ producţiunea alcooluluĭ a crescut foarte mult.

Sîntem decĭ foarte departe cu aceste cifre, de actualul venit al accizelor comunale, care se urcă abia la 4 milioane, pentru ţara întreagă.

De unde provine acest spor? Dintăĭ din faptul că se uniformisează taxa de perceput, ridicîndu-se la 60 leĭ hectolitru; în al doilea loc că se evită numeroasele fraude prin contrabandă, întreaga producţiune fiind taxată atuncĭ.

Pentru umplerea goluluĭ ce ar lăsa în budgetul comunal aceasta trecere, proectul propune ca Statul să cedeze comunelor în schimb, impozitul fonciar, al căruĭ venit anual mediŭ este de 12 milioane.

Pe de altă parte în schimbul plusuluĭ de 8 milioane ce capătă comunele, prin această combinaţie, adică diferenţa de la actualele 4 milioane, la cele 12 din impozitul fonciar, ce i s'ar atribui, consiliile comunale ar face o sumă de degrevărĭ. Ast-fel ar face scăderĭ de taxe asupra vinuluĭ şi bereĭ, carĭ sînt băuturĭ higienice, saŭ asupra altor obiecte de consumaţie, astă-zĭ prea greŭ impuse.

Aceasta este în rezumat propunerea votată de consiliul comunal, în scop de a se supune Camerilor legiuitoare.

Acum după ce am expus'o, într'un număr viitor, vom analiza-o maĭ de aproape.

C.

CULISELE POLITICE

Declaraţiile D-luĭ Sturdza. — Retragerea D-luĭ Marghiloman. — Un noŭ grup junimist.—Presa liberală.

Declaraţiile D-luĭ Sturdza

Toate cercurile politice ale partidelor, istorice sunt preocupate numaĭ de declaraţiile făcute de D. Sturdza în cestiunea naţională şi în cestiunea viitoareĭ politice exterioare a partiduluĭ liberal.

Conservatoriĭ sunt foarte îngrijiţĭ de declaraţiile făcute în cestiunea politiceĭ exterioare, date fiind maĭ ales relaţiunile intime dintre D-niĭ Sturdza şi Fontonr ministru plenipotenţiar al Rusieĭ.

Prin cercurile liberale se comentează discursul D-luĭ Sturdza ca fiind o încercare de presiune asupra cercurilor hotărîtoare din Berlin ca să intervină în favoarea cestiuneĭ naţionale la Viena.

Retragerea D-luĭ Al. Marghiloman

La serbarea nunţeĭ de argint a pereecheĭ regale, D. Al Marghiloman ţine să funcţioneze ca ministru al justiţieĭ şi să dreseze el însuşĭ toate actele necesare. E o pură vanitate la mijloc: D. Marghiloman vrea să intre în relaţiunĭ maĭ de aproape cu prinţiĭ streinĭ carĭ vor azista la această serbare, ca apoĭ printr'înşiĭ să poată fi întrodus în saloanele cele marĭ din străinătate.

Imediat după serbare, D. Marghiloman se va retrage din minister şi va pleca în străinătate stabilindu-se în Paris.

Se face chiăr şi o combinaţie, anume se crede că D. Ion Lahovari, ministru plenipotenţiar al ţăreĭ la Paris, să fie transferat la Londra şi în locul luĭ să fie numit D. Marghiloman. Această combinaţie este, însă, numaĭ un zvon; sigură e numaĭ retragerea D-luĭ Marghiloman în primele zile ale luneĭ Noembre.

Un noŭ grup junimist

Aşa mic cum e, grupul junimist este ameninţat de o disidenţă serioasă. Afară de D-niĭ deputaţĭ Bobeica, A. C. Cuza şi Vâsescu, carĭ aŭ ieşit deja din grupul junimist, e vorba acum ca toţĭ tineriĭ magistraţĭ carĭ trec drept junimiştĭ, să părăsească magistratura şi să formeze un partid junimisto-disident.

Şi, foarte caracteristic este, că această disidenţă este încurajată pe sub mînă de D. K. K. Arion, care speră că prin ea va impune D-luĭ Carp şi guvernuluĭ şi ast-fel va fi chemat în minister ca succesor al D-luĭ Marghiloman. Dar D. K. K. Arion nu vrea să se strice nicĭ cu capra nicĭ cu varza, de aceea nu se pune pe faţă în fruntea acesteĭ disidenţe, cu atît maĭ mult lucrează însă în întuneric şi maĭ ales pentru a compromite situaţia D-luĭ Marghiloman.

Acest grup, după cum am anunţat deja, vrea să înfiinţeze şi un ziar de cincĭ parale, care ar fi dirigiat de D-niĭ Stavri Predescu, Hagi Tudorache, etc.

Presa liberala

Nemulţumiţĭ de modul cum este redactată *Voinţa Naţională,* maĭ mulţĭ liberalĭ în cap cu D. Em. M. Porumbaru aŭ hotărît să înfiinţeze un noŭ ziar liberal.

Tratările cu D. Iancovescu, adică cu *Naţionalul* neizbutind, ziarul liberal se va înfiinţa în Octombre şi va fi dirigiat de D. Em. M. Porumbaru. Acest ziar va fi al grupuluĭ liberal în nuanţa D-luĭ Stătescu.

Ziarul va fi susţinut de D-niĭ V. Lascar, deputatul Nicolaescu, Ghimpa, Malla şi alţiĭ.

Eĭ, şi?

Ini.

Colonelĭ bătăuşĭ

Unul din nenorociţiĭ rezerviştĭ, concentraţĭ la manevre în scopul probabil de a li se maĭ reamintì din cînd în cînd dulceaţa moravurilor cazone, ne aduce la cunoştinţă un şir de isprăvĭ ofiţereştĭ, superioare *de astă dată. Relevăm din ele pe următoarele două, în cazul cel maĭ răŭ ca pildă pentru blînda noastră ofiţerime superioară:*

In ziua de 20 l. c. — am văzut, în tîrguşorul Negreştĭ, cum colonelul Bădulescu din regimentul 16 dorobanţĭ a călcat cu calul pe un soldat căzut de oboseală, strigîndu-ĭ să se scoale, să nu se maĭ prefacă! De faţă eraŭ 3 medicĭ de regiment, între carĭ şi D. dr. Şmeltz.

In ziua de 26, o trăsură de bagajă în care se afla şi un rezervist, se întîlneşte pe drumul de la Muntenĭ la Vasluiŭ cu o altă coloană de bagaje. Locotenentul colonel Teişanu, care venia cu această din urmă coloană, strigă rezervistuluĭ să se dea jos şi, fără a maĭ aştepta împlinirea acestuĭ ordin, să repede la el lovindu-l cu pumniĭ ca un sălbatic.

Şi cîte altele!

Aide, înainte, D-lor colonelĭ şi alte grade—şi oroarea împotriva armateĭ curînd îşĭ va atinge culmea!

Cazon.

CONTRA CRIZEĬ

In urma întruniriĭ de la camera de comerţ, s'a discutat mult săptămîna aceasta în presă, asupra atitudineĭ bănceĭ naţionale, în mijlocul crizeĭ ce străbate piaţa.

S'a adus Bănceĭ învinuirea că a rădicat scomptul.—La aciasta s'a respuns de uniĭ, că Banca a fost silită să ia această măsură, pentru aşĭ apăra stokul săŭ metalic, spre a nu da loc reapariţiuneĭ agiuluĭ.

O întrebare însă se pune.—Oare Banca n'ar fi putut să-şĭ prezerve stokul şi în acelaş timp să înlesnească nevoile pieţeĭ, trăgînd banĭ din străinătate cu care să facă avansurĭ negustorilor noştrĭ?

De sigur că da.

Ea ar putea găsi cu înlesnire banĭ, pe un procent foarte redus, cu care ar putea să ajutoreze piaţa noastră. Orĭ ce comersant strîns de criză, ar putea atuncĭ, să capete un împrumut depunîndu-şĭ portofoliul la Bancă. Banca ar fi asigurată, prin depozitul portofoliuluĭ, a căruĭ creanţe scadenţate s'ar primeni necontenit; iar negustorul, graţie acestuĭ împrumut pe un termin maĭ lung, ar putea fi ajutat ca să străbată aceste grele timpurĭ de criză.

Este necalculabil serviciul ce l'ar face pieţeĭ Bancă, dacă ar pune în acest mod în circulaţie, o sumă de 10—12 milioane, pe lîngă suma de 17 milioane, cifra obişnuită a daraverilor sale anuale.

Impulsul ce ar da ast-fel pieţeĭ ar determina şi pe bancheri să reînceapă operaţiile. Eĭ azĭ, staŭ cu totul în expectativă, aşteptînd să vadă ce are să iasă de aicĭ. Cînd însă graţie intervenţieĭ Bănceĭ eĭ ar vedea că primejdia cea mare e înlăturată, ar lăsa la o parte frica ce-ĭ stăpîneşte şi ar începe a pune iar în circulaţie baniĭ, ce-ĭ ţin în lăzĭ.

O obiecţie însă se poate rădica: nu poate Banca să se expue la un refuz solicitînd împrumuturĭ în străinătate.—Foarte bine, dar atuncĭ, n'are de cît să ofere ca siguranţă stokul săŭ de efecte pe baza căruia orĭ cînd ar putea găsi banĭ.

Dar în cele din urmă, nicĭ nu e nevoe de asemene măsurĭ, de împrumuturĭ şi o voĭ dovedi îndată.

Iată ce găsesc în ultima situaţie a Bănceĭ, publicată în Monitor:

	La 17 Sept.	La 24 Sept.
Rezerva metalică aur	55017049	59013616
Bilete de bancă în circulaţie	115809860	115730620

Vra să zică în cursul acesteĭ săptămînĭ, în timp ce numărul biletelor în circulaţiune a descrescut, stokul metalic aur a crescut cu patru milioane.

Aicĭ trebue de notat că, statutele bănceĭ cer ca rezerva metalică să fie în o proporţie de 40% faţă de suma biletelor în circulaţie.

Vra să zică stokul metalic, dupe lege ar trebui la suma de 115 milioane bilete să fie de 46 milioane; el fiind însă în realitate 59 milioane RESULTA DECI UN PLUS DE 13 MILIOANE.

Apoi, din acest plus de 13 milioane, nu s'ar putea face, oare, avansurile necesare, fără a se atinge stokul?

Pretextul ce se dă că Banca nu face avansurĭ, pentru a nu-şĭ compromite stokul, este dar o minciună sfruntată.

Am demonstrat pînă la evidenţă, cu ajutorul chiar a situaţieĭ Bănceĭ, ca ea ar putea face faţa tuturor trebuinţelor, fără a-şĭ atinge stokul, şi fără împrumuturĭ, numaĭ din prisosul de aur ce are, faţă cu cerinţele legeĭ.

C. D. Anghel

VITICULTURA LA NOI

In urma înființăreĭ pepinierilor statuluĭ de la Tuitea, Urlațĭ, Strehaia etc. viile noastre nimicite de filoxeră încep a se replanta. Proprietariĭ de viĭ, îșĭ procură din pepinierile statuluĭ, vițe americane altoite saŭ cu rădăcinĭ, pe care apoĭ le plantează, iar după patru anĭ aŭ rod abundent. Aceste vițe sînt aparate în potriva filoxereĭ.

La început lumea nu s'a prea grăbit să-șĭ procure vițe, de oare-ce plantarea eĭ trebue făcută sistematic, în gropĭ adîncĭ cu gunoĭ șĭ nisip, ceea ce necesitează cheltuelĭ însemnate.

Acum însă proprietariĭ încep a-șĭ înțelege interesul, iar pepinierile abia pot satisface numeroasele cererĭ ce le vin.

Ast-fel numaĭ în această toamnă, ministerul a hotărît să distribue enorma cantitate de 496.425 vițe altoite și 112.600 vițe cu rădăcinĭ, la 525 proprietarĭ din 11 județe.

Județul care are suma cea maĭ însemnată este județul Prahova cu 271.200 vițe altoite și 51.000 cu rădăcinĭ, pe care 124 proprietarĭ aŭ să le capete din pepinierile de la Tintea și Urlațĭ. Apoĭ vine Mehedințul, cu 97.000, pe urmă Buzeul, Doljul cu 12.000, R-Sărat, Iașĭ, Botoșanĭ, Covurluĭ, Muscel și Dîmbovița.

Grație acestor măsurĭ, putem spera că viticultura, atît de înfloritoare odinioară va căpăta o nouă prosperitate.

Peste puțin vom începe a av a iar vin în bielșug și eftin.

Bacus.

AMILCARE LAURIA

O LUPTA DESPERATĂ

(Sfîrșit)

Pe cînd baronul citea, Doamna Amelia îl asculta zăpăcită, parcă nu putea da crezămînt celor ce auzea, pe urmă fața-ĭ se învioră de bucurie, ea nu lăsă pe baron să isprăvească și voi să-ĭ apuce mîna, pentru a o săruta, adînc mișcată. Baronul însă i-o retrase și zise, pe jumătate furios, pe jumătate mîndru:

— Liniște! Doamnă Montaldi. Scrisoarea asta conține o mărturisire foarte compromițătoare pentru cine-va, care se bucură, ca mine, de cea maĭ bună reputațiune și care nu s'a dat nicĭ o dată în lăturĭ, într'o afacere de onoare, ci din toate a eșit învingător! Liniște!

Femeea, înlemnită aproape de spaimă, șopti speriată:

— Dar nu văd din scrisoarea asta...

— Ce nu vedețĭ? Dacă nu vedețĭ D-v., văd eŭ, slavă Domnuluĭ, pentru D-v.!.. Așa dar, să stăm foarte liniștițĭ și să chibzuim cu cea maĭ mare luare aminte. Dacă iscălesc și trimet scrisoarea asta înainte de duel, atuncĭ sînt ruinat, pentru că mă fac de rîs.

— Exagerațĭ și...

— Nu exagerez de loc și vă rog să bine-voițĭ a nu mă întrerupe — urmă baronul cu un gest de nerăbdare și foarte puțin politicos.—Eĭ da, așĭ fi silit să părăsesc îndată Milanul și să aștept, retras de tot în alt oraș — ceea ce de alt-fel poate dura foarte mult — pînă va crește aci iarbă peste incidentul acesta, care ar da o lovitură grea reputațieĭ mele de om de onoare. Asta m'ar pune la cheltuelĭ marĭ, a căror sumă cu greŭ așĭ putea-o spune... Poate că ele s'ar ridica la 50.000.

Baronul se opri, cînd văzu ce impresie fac aceste cuvinte asupra Doamneĭ Montaldi.

Ea îl privi uimită și, cînd el rosti cifra, necesară pentru o înțelegere, fața eĭ căpătă o expresie de dispreț adînc. După o tăcere scurtă, ea zise încet:

— Inţeleg — acuma înțeleg cu cine am a face! E vorba, prin urmare, numaĭ de o răscumpărare! — Și, zicînd aceste vorbe, ea se trase maĭ departe de dînsul, parcă i-ar fi fost greață.

— Doamnă! — strigă baronul sculîndu-se — mă insultațĭ!

— Oamenĭ de teapa D-tale nu pot fi insultațĭ de o femee de starea mea socială, răspunse ea mîndră.

— Dacă e așa, atuncĭ pleacă și mulțămește luĭ Dumnezeŭ, că porțĭ haine de femee! strigă baronul, scos din fire de mînie, pe urmă eși pe ușa pe care intrase, trîntind-o cu zgomot.

Așa trecură ca la vr'o zece minute, pe urmă o ușă se deschise pe jumătate și ea zări o păreche de ochĭ, carĭ nu eraŭ aĭ baronuluĭ.

Pe urmă intră un servitor cu o cutie în mînă și o puse pe masă, dinaintea căreia ședea Doamna Montaldi. El deschise cutia și femeea îngrozită zări într'însa două pistoale și o cartă de vizită. Servitorul eși tăcut.

Doamna Montaldĭ se apropiă de masă, luă cartea de vizită din cutie și citi:

«Aci sînt pistoalele pentru duelul de mîinĭ cu Montaldi. Sînt încărcate, poțĭ să le încercĭ singur în grădină. Diseară ne vedem.—Leonardo».

Șovăind, sărmana se îndreptă spre canapea, pe care căzu grămadă.

Cînd își veni în fire, baronul stătea în fața eĭ: mutra-ĭ era îngîmfată și poruncitoare.

Ea își aduse aminte de cele întîmplate, tremurînd de groază se aruncă la picioarele sale și-ĭ îmbrățișă genunchĭ. Cu glas jalnic, ea strigă plîngînd:

— Nu-mĭ ucidețĭ copilul!.. Omorîțĭ-mă pe mine!

Baronul păru mișcat, el o ridică și zise cu un zîmbet dulceag:

— Sînt dureros mișcat, stimată Doamnă, și așĭ dori din inimă să vă cruț de durerea asta. Știŭ că fiul D-v. nu știe să umble cu armele... el n'a călcat nicĭ o dată într'o sală de scrimă... dar... vedețĭ... în momentul acesta...

— Da, scrițĭ Doamneĭ Arbizza, vă conjur în numele răposateĭ D-v. mame,— scinci femeea... Dacă ațĭ ști, cîte necazurĭ am îndurat pînă acum pentru Augusto! A fost foarte slab, de copil; de cîte orĭ n'am avut grijĭ de moarte cu dînsul!

...Nu, nu mi-l vețĭ împușca... vă rog, pentru numele luĭ D-zeŭ!

— Și totușĭ voițĭ să vă jertfițĭ feciorul dintr'un motiv egoist, mizerabil?... Vă plîngețĭ așa de jalnic de starea Dv, fără a vă gîndi o clipă la a mea.... — Tonul binevoitor, cu care voia să vorbească baronul, îțĭ făcea scîrbă. — Doar nu putețĭ crede că voiŭ rămînea în Milano? Și, dacă plec de aicĭ, o mulțime de bucluculĭ se nasc pentru mine... Am cheltuelĭ, pe care cele 50,000 de lire ale Dv abia le-ar acoperi.

— Dar eŭ nicĭ n'am atîția banĭ..... Toată averea noastră nu e de 50,000 de lire...

— Bine, atuncĭ vindețĭ-vă calabalîcul... dar curînd.

— Să vînd totul? — strigă D-na Amelia cu glas nesigur — ...Să vînd totul?.. Fiul meŭ nu va îngădui așa ceva nicĭ o dată... El nu e așa de slab de înger, ca sermana luĭ mamă!... Dar, ascultă-mă, baroane, eŭ mi-am strîns cu vremea cîteva sute de lire... și juvaericalele mele.. țĭ le ofer.

Baronul sări în sus furios, era schimbat cu totul. Ținuta-ĭ măsurată mișcările elegante, chiar liniștea aristocratică de pe fața luĭ, făcuseră loc nemernicieĭ fățișe.

—In frumos hal m'am adus!—strigă el brutal, parcă vorbind către sine însu-șĭ. — Intîmple-se orĭ ce!... Doamnă, nu pot să fac nimic pentru D-ta și plecăciune! Pleacă iute, am de lucru și o doresc serios acum.

După aceste vorbe el întoarse Doamneĭ Montaldi spatele.

Ea-l privi țintă, plină de groază; o gălbeneală de moarte-ĭ acoperea obrajiĭ, părea că abia respiră. De o dată ochiĭ i-se luminară și un zîmbet răutăcios i-se ivi pe buze. Se sculă fără zgomot, apucă un pistol din cutia, pe care servitorul o pusese deschisă pe masă — și trase asupra baronuluĭ.

Acesta căzu îndată lovit de moarte.

După cîte-va minute, doĭ bărbațĭ duceaŭ pe scară în brațe o femee leșinată.

Zgomotul zăpăcit, ușĭ trîntite, glasurĭ răsunară prin casă și în curînd salonul duelgiuluĭ se umplu de polițiștĭ.

Trad. de **Hus.**

INFORMAȚIUNI

Invalidările alegerilor colegiuĭ I comunal din Iașĭ, colegiul II din Ploeștĭ și a colegiilor I și II din Craiova sînt definitiv hotărîte.

D. Lascar Catargiu va cere azĭ și opinia Regeluĭ asupra acestor invalidărĭ.

Timpul atribue D-luĭ general Budișteanu intenția de a se retrage din serviciul activ.

Adevărul e, că punerea în retragere a D-luĭ general Budișteanu, s'a hotărît încă de astă vară de guvern. Toată informația oficiosuluĭ nu este de cît o invitare ca D. general Budișteanu să se retragă de bună voe, alt-fel, va fi pus din oficiŭ în retragere.

Consiliul profesorilor universitarĭ se va întruni Dumineca viitoare pentru a aviza la mijloacele necesare cum s'ar putea pune capăt agitațiunilor studențeștĭ.

Se prevăd discuțiĭ foarte aprinse, de oare-ce rectorul Universitățiĭ, D. Titu Maiorescu, va da cetire uneĭ adrese a ministeruluĭ instrucțieĭ prin care se propune excluderea de la examenele de la 15 Octombre a maĭ multor studențĭ.

Ministrul instrucțieĭ numește chiar în această adresă pe șeapte studențĭ, ca fiind capiĭ agitațiunilor.

Ministrul de interne a respins contestațiile alegerilor comunale din Botoșanĭ și Tulcea.

Contesa Puvareff, președinta societățiĭ archeologice din Moscova, va veni în Capitală săptămîna viitoare pentru a face cîte-va studiĭ și cercetărĭ istorice și archeologice.

Azĭ după amiazĭ se vor fixa definitiv înaintările și numirile în magistratură.

Demisiunea D-luĭ judecător C. St. Borănescu s'a primit. D-sa a fost numit advocat al ministeruluĭ instrucțieĭ.

Azĭ dimineață aŭ plecat la Sinaia D-niĭ Lascăr Catargiu și N. Filipescu, pentru a dresa actele stăreĭ civile ale ferícituluĭ eveniment.

* * *

Principele Alfred de Coburg a plecat azĭ dimineață de la Sinaia în Germania.

Ducesa de Coburg, mama princeseĭ Maria, sosește Duminecă la Sinaia.

* * *

Botezul noŭ născuteĭ princese se va face după două săptămînĭ în religiunea lutherano-anglicană. Tînăra princesă va primi numele de Elisabeta.

In urma ferícituluĭ eveniment, Regele a renunțat de a veni în Capitală pînă după două săptămînĭ.

O nouă boală s'a ivit prin podgoriile noastre. Această boală se numește *gommose baccilaire* și este destul de întinsă, maĭ ales prin podgoriile din Franța.

Se studiază acum mijloacele de combatere a acesteĭ bolĭ.

Reparațiunile la Teatrul Național ne fiind terminate, deschiderea stagiuneĭ s'a amînat pînă Jouia viitoare.

Impăcarea dintre conservatoriĭ din Iașĭ s'a făcut în următoarele condițiunĭ:

D. Șculy este sacrificat. D. senator de Bîrlad Iancu Diamandy va fi ales primar, iar D. căpitan Mavrodin va fi ales ajutor de primar.

Se va proceda la noui alegerĭ pentru ambele colegiĭ, căcĭ liberaliĭ aleșĭ în colegiul II vor fi silițĭ să demisioneze, iar alegerea colegiuluĭ I va fi casată.

Casa frațiĭ Christodulo din Buzăŭ a fost declarată în stare de faliment.

Pasivele se ridică la 400,000 leĭ.

Azĭ dimineață s'a pus piatra fundamentală a nouluĭ palat al ministeruluĭ domeniilor.

Solemnitatea a fost prezidată de D. P. P. Carp.

Un grefier scandalos

Un scandal revoltător s'a petrecut Marțĭ seara la orele 8 în strada Fîntăneĭ, scandal al căruĭ eroŭ a fost un grefier de la secțiunea de notariat a tribunaluluĭ de Ilfov.

D. Gh. Dumitrescu, grefier, întîlnind în strada Fîntîneĭ pe soția sa, cu care este în divorț, împreună cu o prietenă a sa care locuește în acea stradă la No. 89, a început să le insulte în modul cel maĭ trivial. Proprietarul caselor No 89 luînd apărarea D-nelor insultate, a fost bruscat și amenințat cu revolverul de grefierul Dumitrescu. Numaĭ de frica trecătorilor, carĭ s'aŭ adunat, scandalosul eroŭ a renunțat de a face uz de revolverul săŭ.

Acelașĭ Dumitrescu, care acum vr'o lună a simulat o otrăvire cu o soluțiune de chibriturĭ, a maĭ amenințat cu revolverul pe un manufacturier, anume D. Rubin, dacă va maĭ îndrăzni să vorbească cu soția luĭ, D-na Dumitrescu.

E treaba D-luĭ procuror general ca să intervină și să facă inofensiv pe D. grefier Dumitrescu, care inscenează mereŭ scandalurĭ în fața caselor soțieĭ sale cu care e în divorț.

STIRI MARUNTE

Banĭ falșĭ.—Leibu Șvartz, din calea Moșilor No. 327, voind să schimbe o piesă falșă de 5 leĭ la brutăria Radu Ionescu din aceiașĭ stradă No. 320, a fost arestat la secția 48.

* * *

«Instrucțiunea».—societate pentru subvenționarea elevilor săracĭ, s'a constituit din noŭ alegînd un comitet în frunte cu D. Herman Grümberg.

* * *

Dare de semn.— Serbarea de dare generală la semn a Societățeĭ de tir «Bucurescĭ» care era să se ție în zilele de Sîmbătă 1 și Duminecă 2 Octombre a. c. s'a amînat pentru 8 și 9 ale aceleiașĭ lunĭ.

Criza din Ungaria

Budapesta, 29 Septembrie. — Conferința episcopilor s'a deschis azĭ sub președenția cardinaluluĭ Vaszary. A hotărît să menție și pe viitor principiile ce aŭ călăuzit pînă acum pe episcopĭ, în casul cînd proiectele respinse de Camera magnaților ar fi din noŭ depuse.

BOALA ȚARULUI

Petersburg, 29 Sept.—*Oficială.* Țarul și familia imperială aŭ făcut o plimbare cu trăsura pînă la cataracta Acĭam de lîngă Yalta, unde s'aŭ oprit cît-va timp. Apoĭ s'aŭ întors la Livadia plecînd prin Yalta.

Londra, 29 Sept. — După știrile primite aicĭ, Țarul va pleca la Corfu la începutul săptămîniĭ viitoare, probabil Marțĭ.

DIN PITEȘTI

(Corespondență particulară a *Adevăruluĭ*)

Un noŭ ghișeft junimist la Comună

Deputatul junimist Ion I. Rădulescu, cel cu expropierile pentru linia Piteștĭ-Curtea de Argeș, contractînd maĭ acum cîte-va lunĭ cu o societate franceză pentru a-ĭ furnisa o cantitate oare-care de fîn și uitînd că n'are de-a face tot cu Tigveanu saŭ Țenovicĭ, s'a apucat să-ĭ furnizeze fîn din anul trecut, vechiŭ și mucigăit. Societatea îĭ respinge furnitura, nevoind să știe de «influențele» D-luĭ Rădulescu.

Acum, ca să-șĭ treacă totu-șĭ marfa, — maĭ ales după ce ea a fost respinsă și de regimentele de Artilerie din localitate, cărora s'a oferit spre cumpărare, — D. Rădulescu a pus pe omul săŭ din capul comuneĭ Piteștĭ să simuleze o licitație publică pentru cumpărare de fîn pe seama trebuințelor comuneĭ. Firește că la licitație a eșit cel maĭ bun fînul mucigăit al D-luĭ Rădulescu, oferit prin fratele săŭ Victor I. Rădulescu!

Acest gheșeft, — dacă fînul va fi primit de comisiunea însărcinată cu aceasta, — va produce deputatuluĭ junimist sumulița de 5000 de leĭ.

Barbariĭ

Ni se comunică că în comuna Budeasa, unde domiciliază Ion I. Rădulescu, se comit de către acesta și fratele săŭ, Victor I. Rădulescu, barbariĭ revoltătoare. Oameniĭ sînt bătuțĭ și apoĭ legațĭ, și pușĭ cu sila să le facă de streajă în jurul caseĭ lor.

Lira Argeșuluĭ

Acesta este numele noueĭ societățĭ filarmonice, literare și științifice ce se va înființa în orașul nostru. Duminică, 2 Octombre, la ora 2 p. m., se va face în sala liceuluĭ alegerea comitetuluĭ noueĭ societățĭ.

Afacerea Ioaniu

Mercurĭ 28 Septembre aŭ fost citațĭ la cabinetul D-luĭ jude-instructor martoriĭ în afacerea bătăeĭ D-luĭ D. Wolff Ioaniu din Curtea-de-Argeș. Unul singur a depus în favorul D-luĭ Wolff Ioaniu spunînd, că administrația a pus să-l bată.

De alt-fel se știe în destul de ce este capabilă administrația D-luĭ prefect Nicu Manu.

Adevărat să fie?

Se vorbește că o înțelegere tacită s'a stabilit între D-niĭ Nicolae Dimancea, membru al partiduluĭ național-liberal, și Ioan I. Rădulescu, junimist. Numaĭ ast-fel s'ar putea explica menajamentele reciproce în întrunirile publice ale ambelor partide.

Ce zice clubul național-liberal din Bucureștĭ?

Mirmidon.

FOIȚA ZIARULUI *ADEVARUL*

15

WILHELM BERGSÖE

Nuvele italiene

PILLONE

«Eŭ îĭ luaĭ cartea din mînă și citiĭŭ pe scoarță: *La storia di Masaniello*, tipărită cu litere roșiĭ și împodobită cu o xilografie slabă, care înfățișa pe vestitul conducător al poporuluĭ. Era un tipar vechiŭ din veacul al 17-lea.

«— A fost un om mare—ziseĭ eŭ dîndu-ĭ cartea înnapoĭ; cunoșteam doar entuziasmul neapolitanilor pentru Masaniello.

«Ciobanul clătină din cap și ochiĭ săĭ începură să aibă reflecse fosforescente.

«— Nu, Excellenza — răspunse el — a fost cît p'aci să ajungă om mare; dar n'a ajuns. Ar fi putut să șĭ pue o coroană în cap; dar a pierdut-o în noroiŭ. Norocul luĭ a fost maĭ maĭ mare de cît el însu-șĭ și asta i-a fost nenorocirea. Asta e, în puține cuvinte, părerea mea despre Masaniello.

«Rămăseĭ uimit de judecata asta clară și sigură, la care nu mă așteptasem. Dar el îșĭ puse cartea în traista ciobănească, flueră caprelor să se adune și zise scurt:

«— Ce poftițĭ?

«— M'am rătăcit și mi-ar părea bine să mă însoțească cineva pînă la Sorrent,— răspunseĭ eŭ.

«— Asta e lucru greŭ acuma, — zise el. — Oameniĭ nu s'aŭ întors încă de prin viile lor acasă și ciobaniĭ nu-șĭ pot lăsa turmele; dar așteptațĭ nițel, poate că eŭ v'oiŭ putea ajuta.

«El se întoarse către stîncă și flueră cu mîinele împreunate la gură. Era un sunet gol, jalnic, care nu se putea deosebi de tonul melancolic al cornuluĭ de scoică și, în acelaș minut, parcă ieșiseră din stîncă, veniră doĭ oamenĭ, cu înfățișarea sălbatecă și respingătoare.

«— Du caprele acasă, Beppino — zise bătrînul și-ĭ dădu ciomagul săŭ. Pe urmă șopti în pripă ceva celuĭ-lalt și se întoarse apoĭ către mine zicînd: — Eŭ vreaŭ să vă însoțesc, dacă vă mulțămițĭ cu un bătrîn slăbănog ca mine. Drumul e pe aicĭ, la stînga.

«Merserăm o bucată de drum alăturĭ, amîndoĭ tăcînd; în sfîrșit, el începu:

— «Cum se face de ațĭ nemerit la un loc așa de lăturalnic, unde piciorul unuĭ strein rar se rătăcește? Nu vă temețĭ de Pillone și de oameniĭ săĭ?

«Eŭ îĭ povestiĭ accidentul ce mi se întîmplase cu măgarul și adăogaĭ că sînt un biet artist sărac, care n'are de ce să se teamă pentru că Pillone n'ar cîștiga nimic prinzîndu-mă.

— «Nu spunețĭ asta, zise însoțitorul meŭ cu un zîmbet ciudat —Pillone stimează foarte mult arta; el singur a fost pictor.

— «Adevărat?—respunseĭ eŭ, pe jumătate mirat, pe jumătate ironic.—Crezĭ D-ta că el se maĭ află prin locurile acestea, cînd de la Massa la Sorrent foesc soldațiĭ și jandarmiĭ?

«Bătrînul rîdică din umere.

— «Ațĭ întîlnit vr'o dată p'aicĭ pe sus vr'un jandarm?—întrebă el batjocoritor. Soldațiĭ polițieneștĭ din lumea întreagă ar fi oare în stare să vă scape, dacă în clipa asta ne-ar eși înainte Pillone? Pe drumul mare vețĭ găsi poliția și pe spioniĭ săĭ; dar Pillone nu e hoț de drumul mare.

— «Dar ce-ĭ el? întrebaĭ eŭ.

«— Un rege! — răspunse mîndru bătrînul. — Acolo unde mirtul îșĭ desfășură frunza verde-închis și înflorește stuful galben, acolo începe regatul întins al luĭ Pillone. Vedețĭ liniile acelea depărtate ale munților ce se ridică în ceața albăstrie, unul la spatele celuĭ-l'alt, din ce în ce maĭ înalțĭ, maĭ mărețĭ, pînă ce pierd în crestele sălbatice și sfășiate ale Apeninilor? Acesta-ĭ regatul nesfîrșit al luĭ Pillone, acolo trăește poporul săŭ, acolo e stăpînitor nețărmurit. Dacă ar muri, el șĭ-ar alege urmașul; și orĭ-cînd se va găsi cine-va, care să fie rege în munțiĭ aceștia și să-șĭ mărească hotarele regatuluĭ, dacă va avea curaj, talent, cutezanță pentru asta...

«— Dar nu crezĭ D-ta — întrebaĭ eŭ — că piemonteziĭ vor pune capăt acesteĭ stărĭ de lucrurĭ, care pustiază Italia încă din veacul de mijloc? Sub Victor Emanuel lucrurile nu vor merge ca sub Bourbonĭ, carĭ lăsaŭ pe hoțĭ să se sinucidă.

«Bătrînul se ridică în toată înălțimea. Se părea că întinerise de o dată cu douăzecĭ de anĭ.

«— Piemonteziĭ!— repetă el cu o privire plină de dispreț.—Credețĭ D-v, că nouă ne pasă de piemontezĭ, saŭ avem de gînd să ne supunem lor? Eĭ sînt străinĭ în mijlocul poporuluĭ nostru, tiranĭ, cum aŭ fost altă dată spanioliĭ. Ce aŭ adus eĭ țăreĭ noastre roditoare, ferícite? Sarcinĭ nouă, birurĭ nouă, legĭ nouă și mizerie nouă! Poftească o dată Victor Emanuel la noĭ, rătăcească-se o dată pe aicĭ, saŭ caute ca fugar adăpost prin locurile acestea pe care le numește *țara sa* — nicĭ o mînă nu-ĭ va întinde o bucată de pîine, nimenĭ nu-ĭ va astîmpăra setea, nicĭ un bordeiŭ, nicĭ cel maĭ păcătos, nu se va deschide pentru a-l adăposti pe frigul nopțeĭ! In schimb, ia să vie Pillone cel disprețuit, el, pe care piemonteziĭ îl numesc hoț și bandit, uitînd că eĭ înșĭ-șĭ aŭ luat cu japca pămîntul, pe care calcă piciorul lor! Peste tot va găsi prietenĭ, adăpost, ascunzătoare! chiar salahorul cel maĭ sărac îșĭ va împărți bucata de pîine cu dînsul și-l va lăsa să bea din vinul săŭ și unde doarme el, acolo sute de oamenĭ staŭ gata să-l apere și să-l ocrotească. De aceea numesc eŭ pe Pillone regele *munților*; Victor Emanuel poate să-șĭ păstreze orașele și văile pentru sine.

«— D-ta parĭ foarte cunoscut cu povestea luĭ Pillone, moșule! — ziseiŭ eŭ căutînd să țin pasul cu el, care-șĭ grăbise mersul în timpul discursuluĭ celuĭ aprins și mă ducea acuma printr'un haos de spărturĭ de stîncĭ, care numaĭ plăcute nu-mĭ eraŭ.—Aĭ văzut poate pe Pillone și știĭ cîte ceva din viața luĭ, pentru că mĭ-aĭ spus că a fost odată pictor?

«— Eŭ îl văd pe Pillone în toate zilele—zise ciobanul cu o liniște, de parcă vorbea de lucrul cel maĭ indiferent din lume — și nu cred ca să maĭ fie cine-va care să-l iubească maĭ mult de cît îl iubesc eŭ. A fost foarte bun către mine, ba mi-a dat ce am și, în privința viețeĭ sale, maĭ nu vețĭ găsi pe altul, care să știe să vă spue atîtea cîte știŭ eŭ.

«— Nu eștĭ cum-va tatăl săŭ? — strigaiŭ eŭ uimit.

«— Nu—rěspunse ciobanul — tatăl luĭ Pillone e mort de mult; dar eŭ tot l'am văzut. Nu de la dînsul cunosc eŭ toate.

(Va urma)

RĂSBOIUL CHINO-JAPONEZ

Londra, 29 Sept.—Ziare află din Tien-Tsin că flota japoneză stăpîneşte golful Peceli. Amiralul Ito face recunoaşteri saŭ la Port Arthur, saŭ la Vaihavai.

S'a deschis o anchetă în privinţa incendiuluĭ maĭ multor prăvălii, care s'a întîmplat la 4 Octombrie. Se crede că acest incendiŭ a fost pus din rea-voinţă şi cu scop de jaf.

Yokohama, 29 Sept.—Se telegrafiază din Coreea că trupele japoneze aŭ ocupat partea de Sud a riuluĭ Yalu şi aŭ respins pe vrăşmaş.

Tien Tsin, 29 Sept.—Împăratul Chineĭ a conferit căpitanuluĭ Hanneken clasa cea maĭ înnaltă a ordinuluĭ *Indoitul Dragon* pentru purtarea sa în timpul lupteĭ navale din Yalu.

Şanghai, 29 Septembrie. — Reparaţiile corăbiilor chinezeştĭ din Port Arthur vor ţine încă două zile cel puţin.

După un svon, care nu este încă confirmat, un noŭ atac s'a îndreptat în contra misionarilor.

Colonia, 29 Septembrie. — Faţă cu ştirea dată erĭ de *Agenţia Reuter* în privinţa atitudineĭ puterilor faţă de răsboiul Chino-Japonej, *Gazeta de Colonia* constată că Germania nu este printre puterile care ar voi să împiedice mersul înainte al Japonezilor.

Se anunţă, afară de aceasta, din sorginte bine informată, că nicĭ Rusia, ca puterea cea maĭ interesată, n'are intenţiunea să oprească evenimentele răsboiuluĭ. Atitudinea Francieĭ va fi conformă cu a Rusieĭ.

Intru cît priveşte Statele-Unite, ele n'aŭ ascuns chiar de la început simpatiile lor pentru Japonia.

Dacă Japonia va reuşi să dicteze pacea la Peking, puterile cele maĭ interesate vor avea atuncĭ ocaziunea să-şi susţie interesele.

COLONIILE FRANCEZE

Paris, 29 Septembrie. — Un decret interzice importul, transportul, vînzarea şi deţinerea de arme şi muniţiunĭ în coloniile Obock, Diego-Suarez, St. Morra de Madagascar şi Nosse Be.

Londra, 29 Septembrie. — Ştirĭ din Port Luis anunţă că D. Le Myre de Villers a sosit alaltă-ierĭ la Tamatave şi că continuă azĭ călătoria la Tananariva.

CARANTINA

Constantinopole, 29 Septembrie. — Carantina de 24 de ore impusă călătorilor din Europa ce vin prin cale ferată se va face de acum înainte la lazaretul de la Mostafa-Paşa în loc de Ciatargea, unde călătoriĭ vor fi supuşĭ numaĭ la o revisie medicală.

NEGUSTORII DIDACTICE

La începutul fie-căruĭ an şcolar să repetă aceleaşĭ şi iar aceleaşĭ plîngerĭ împotriva abuzuluĭ pe carĭ uniĭ dintre profesoriĭ autorĭ de cărţĭ didactice îl fac cu aceste cărţĭ ale lor; — aşa în cît a maĭ repeta aceste lucrurĭ a ajuns aproape tot una cu a bate toaca la urechea surduluĭ.

Cu toate acestea, plîngerile pe carĭ le primim şi de data asta sînt atît de numeroase în cît nu putem să nu ne facem încă odată ecoul lor.

Sînt uniĭ profesorĭ, pentru carĭ a scoate la iveală o carte didactică nu însemnează de cît numaĭ şi numaĭ a-şĭ crea un noŭ isvor de venit. Aceştia pun preţurĭ exorbitante pe cărţile lor (ca un exemplu pot servi cărţile de geografie, primitivele atlase ale D-luĭ Buzoianu, şĭ altele pe carĭ inspectoriĭ şcolarĭ de sigur le cunosc prea bine), — şi impun apoĭ elevilor să le cumpere *noĭ* şi adesea de la *o anume librărie*.

In fie-care an adică *coperta* acestor cărţĭ se schimbă, însemnîndu-se ediţia *cutare* şi anul curent; în chipul acesta eleviĭ pot fi controlaţĭ dacă nu cum-va aŭ cumpărat cartea de la vr'un elev din anul trecut şi n'aŭ lipsit ast-fel pe profesorul-autor de micul săŭ beneficiŭ.

Pe urmă, între doĭ profesorĭ autorĭ prietenĭ,—fireşte însă fie-care de altă materie,—se fac învoelĭ frăţeştĭ: impune tu la tine cartea mea şi voiŭ impune şi eŭ la mine cartea ta.

Să te ferească însă dumnezeŭ să nu fi scris o carte didactică analogă cu vreună din cele scrise de uniĭ profesoriĭ autorĭ. In clasă, înaintea şcolarilor, profesorul autor nu va înceta de a batjocori cartea ta şi chiar pe tine, ca persoană—pentru ca să scoaţă şi maĭ mult în evidenţă meritul cărţiĭ *luĭ*.

Un tip de ast-fel de profesor autor, e un d. Grigoroviţa, acelaş care înjură pe băeţiĭ cînd nu-ĭ zic «domnule *doctor*». Acest profesor, care ocupă, dar nu împlineşte, vr'o 4 catedre de limba nemţească, autor al uneĭ cărţĭ didactice plagiate (*Adevărul literar* a dat pe faţă aceste plagiaturĭ)—nu încetează de a înjura în faţa elevilor săĭ pe toţĭ aceĭ carĭ aŭ avut îndrăsneală să-ĭ facă concurenţă, scoţînd şi eĭ la iveală vr'o gramatică saŭ carte de citire nemţească. Inşişĭ eleviĭ săĭ sunt scandalizaţĭ de aceasta.

Şi desigur că o cercetare, chiar superficială, ar da pe faţă şi pe alţĭ negustorĭ de felul D-luĭ *Doctor*, precum şi de felul celor-lalţĭ, de care vorbim maĭ sus.

Se va încerca oare în sfîrşit vr'o îndreptare?

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMAŢIUNI

Erĭ seară s'a întrunit consiliul de administraţie al Bănceĭ Naţionale.

Ţinînd seamă de nemulţămirile ridicate în public în potriva Bănceĭ, consiliul a hotărît să scoboare dobînda la scontul poliţelor de la 7 la sută la 6; iar pentru avansul pe depozit de efecte de la 8 la sută la şapte.

Se speră că în urma acestor măsurĭ, situaţia pieţeĭ se va îmbunătăţi.

Persoana care iscăleşte în *Adevărul* cu pseudonimele *Rigolo* şi *Wunder* ne roagă să anunţăm că nu colaborează la alte gazete şi că, decĭ, orĭ-ce ziar care, sub un pretext orĭ sub altul şi-ar apropria aceste pseudonime, comite o incorectitudine în sensul comercial al cuvîntuluĭ.

Nu ştim încă dacă legea garantează orĭ nu la noĭ proprietatea pseudonimelor; dar ştim că în ţările unde proprietatea literară e garantată, acapararea unuĭ pseudonim cunoscut e considerată ca un furt şi urmărită.

Este o mare neînţelegere în Sinaia asupra cestiuneĭ în ce religie să fie botezată mica princesă Elisabeta.

Regina şi princesa Maria cer să fie botezată în religia ortodoxă.

Se aşteaptă sosirea duceseĭ de Coburg ca să decidă. Dat fiind însă, că ducesa e ortodoxă, probabil că tînără princesă va fi botezată în această religie.

Indicarea celor 26 procese de presă ale *Dreptăţeĭ* din Timişoara, s'a amînat în urma cerereĭ D-luĭ dr. Valeriu Branişte, redactorul răspunzător, care e bolnav.

Se vorbeşte, că Regele Alexandru al Serbieĭ va veni în cursul luneĭ Decembrie în Capitală şi apoĭ va merge la Iaşĭ pentru a se întîlni cu mama sa, Regina Natalia, care va petrece iarna în ţară.

Regina va şedea la princesa Aglaia Moruzzi în Iaşĭ.

S'a hotărît înaintarea la gradul de general a colonelilor Robescu şi Const. Brătianu.

Se vor face încă două înaintărĭ la gradul de general.

Epilogul procesuluĭ Memoranduluĭ

După cum am anunţat deja, D. Septimiu Albini a fost condamnat, ca şi ceĭ maĭ mulţĭ din colegiĭ săĭ din comitetul partiduluĭ naţional, la 2 anĭ şi jum. închisoare. — Sentinţa s'a pronunţat cu 10 voturĭ contra 2.

D. Albini nu s'a apărat, dînd ca motiv principal al hotărîreĭ d-sale următoarele:

Domnilor, — a zis D. Albini, — Memorandul nu este al meŭ, nicĭ al colegilor meĭ, ci este al poporuluĭ romîn. Nu noĭ l-am făcut, ci conferenţa generală a partiduluĭ nostru, care conferenţă a fost compusă din delegaţĭ aleşĭ aĭ tuturor cercurilor electorale în care locuesc şi Romînĭ. Această conferenţă ni-a dat mandat să-l presentăm şi să-l publicăm şi a aprobat apoĭ cele săvîrşite de noĭ. Evident aşa-dar că trăgîndu-mă pe mine şi pe colegiĭ meĭ în judecată, domnul procuror a tras în judecată conferenţa întreagă, ba poporul romîn întreg, căcĭ al luĭ este Memorandul. A făcut va să zică D-l procuror, poporuluĭ meŭ insulta de a-l da în judecată ca pe un făcător de rele. In faţa aceste insulte nu-mĭ este permis să mă apăr, ci unicul răspuns este tăcerea.

De remarcat este; că printre juraţiĭ carĭ aŭ judecat pe D. Albini, era şi cunoscutul renegat Moldován Gergely.

La 1 Octombre se va începe la Universitatea din Iaşĭ concursul pentru ocuparea catedreĭ de istorie medie şi modernă de la Facultatea de litere din Bucureştĭ, rămasă vacantă prin moartea D-luĭ Cernătescu.

Comisiunea examinătoare se compune din D-niĭ Densuşeanu, Leonardescu, Xenopol, Carajani şi Vizanti, profesorĭ la Iaşĭ.

Delegaţiĭ ministeruluĭ sînt D-niĭ Odobescu şi Bogdan.

Candidaţiĭ sînt D-niĭ N. Iorga, elev al şcoaleĭ des Hautes-etudes şi doctor în litere şi G. I. Capitanovici profesor în Capitală. D. Căpitanovicĭ este asemenea doctor în litere de la Berlin.

D-niĭ Odobescu şi Bogdan membriĭ în aceasta comisiune sînt în acelaşĭ timp membriĭ şi în comisiunea examinătoare de Bacalaureat din Capitală.

Cum vor putea eĭ să fie tot-odată în Iaşĭ şi în Bucureştĭ?

Liga Culturală a făcut un răspuns la acuzaţiunile ce i s'aŭ adus de contele Kalnoky în delegaţiunile ungare.

Acest răspuns publicat în limbele romînă, franceză, engleză, germană şi italiană s'a trimis deja în streinătate în maĭ multe miĭ de exemplare.

Consiliul de miniştri ce era să se ţină azĭ în cestiunea conflictuluĭ cu Serbia, s'a amînat pe săptămîna viitoare din cauza absenţeĭ în Sinaia a D-lor L. Catargiu şi Al. Marghiloman.

Rezultatul examenuluĭ serieĭ a patra, de la bacalaureat, este următorul:

Din 17 candidaţĭ aŭ reuşit 12 şi anume:

D-ra Eustaţiu Antoineta, D. Feldman Bernhardt, Fermo Iacob, Freudman Adolf, D-ra Gane B. Lucreţia, Ganea Iulian, D-ra Ganovicĭ Angela, Georgescu Lache Ion, D-ra Georgescu Maria, Georgescu T. Ion, Giurescu C., şi Giurgea Mihail.

Mîine se va inaugura şcoala de silvicultură de la Brăneştĭ, judeţul Ilfov.

Fabrica de spirt a D-lor fraţĭ Axerio din Palanca, judeţul Prahova a fost distrusă cu desăvîrşire de un incendiŭ violent.

ULTIME TELEGRAME

Belgrad, 29 Septembre.—Regele Alexandru a sosit; s'a făcut o recepţiune. Oraşul era pavoazat; seara iluminaţiĭ.

O comisiune de anchetă instituită la monopolul tutunurilor a descoperit fraude considerabile.

Paris, 29 Septembre.— Curtea cu juraţĭ a achitat pe gerantul ziaruluĭ *Libre Parole* dat în judecată pentru un articol injurios pentru magistratură; însă a condamnat, în lipsă, pe D. Drumond, autorul articoluluĭ, la 3 lunĭ închisoare şi la 500 francĭ amendă.

Madrid, 29 Septembre.—Ministrul de finanţe a ordonat verificarea caselor publice, din cauză că maĭ mulţĭ perceptorĭ aŭ comis delapidărĭ.

Londra, 29 Septembre.—Agenţia *Reuter* află din Simla că după o scrisoare particulară din Kabul, Emirul din Afganistan este foarte bolnav. Ştirea este considerată ca adevărată, căcĭ bîntuesc maĭ multe boale la Kabul.

Seraievo, 29 Septembre.— Un cutremur de pămînt destul de puternic s'a simţit la Travink, la 12 jum. noaptea, în direcţiunea Est-Vest. Cutremurul a fost însoţit de sgomot surd.

ŞTIRI TEATRALE

Sala Hugo. — In fie-care seară representaţiĭ date de trupa de operete franceze.

Teatru Eforieĭ.—Dăm aci tabloul artiştilor din trupa *Alexandra Viarda* a căreĭ sosire am anunţat în numărul nostru precedent: D-ra Anna Schram din Lessingteatru Berlin; d-ra Anna Ştefens theatru curţeĭ Meiningen; » Clair Igner » » Weimar; » Fani Borcher Grandtheatru Amsterdam; » Emma Schreiner Düsseldorf; d-ra Bozena Borchers Theatru Thalia Hamburg; d-ra Lina Baer Bremen; D. Karl Kormann, Burgtheatru Vienne; D. Karl Christens, Volkstheatru Viena; D. H. Willrod Germaniath. N. York; D. Carl Holthaus Besidenzth. Hanover; D. Carl Krause, Fritz Fogler, Hans Stefter Fritz Hellmers, Rob. Griesel, Bruno Miller.

După cum vedem marea artistă Viarda este înconjurată numaĭ de artiştĭ de primul rang, şi aşteptăm cu nerăbdare sosirea eĭ din Anvers.